

Developing a Reading Skills Model for Preschool Children Based on Perfectionism and Parenting Styles with the Mediating Role of Emotional Intelligence

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Farzaneh Moghbel Baerz¹
Reza Ghorban Jahromi^{2*}
Fariborz Dortaj Raberi³

How to cite this article

Farzaneh Moghbel Baerz, Reza Ghorban Jahromi, Fariborz Dortaj Raberi, Developing a Reading Skills Model for Preschool Children Based on Perfectionism and Parenting Styles with the Mediating Role of Emotional Intelligence, *Journal of Islamic Life Style Centeredon Health*, 2021:5(2); 201-212

1. Ph.D. Student of Educational Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author).

3. Full Professor, Department of Educational Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to develop a reading skills model for preschool children based on perfectionism and parenting styles with the mediating role of emotional intelligence.

Materials and Methods: The research method is descriptive-correlation based on path analysis. The statistical population of this study consisted of all parents and 5-year-old preschool children of boys and girls in Tehran in 2021-22, of which 413 (231 girls and 182 boys) were selected by multi-stage cluster sampling. In this study, the tools of early academic ability, perfectionism, parenting methods and emotional intelligence were used, all of which had acceptable validity and validity. Spss-V21 and Lisrel software were used to analyze the data. Path analysis was also used to answer the research hypotheses. Findings showed that the model has a good fit.

Findings: The results showed that the direct, positive and significant effect of all three parenting styles on the emotional intelligence of preschool children is confirmed. The direct, positive and significant effect of all three parenting styles on early educational ability of preschool children is confirmed. The direct, positive and significant effect of positive parental perfectionism on early school children's early educational ability is confirmed and the direct and negative effect of negative parental perfectionism on early school children's early educational ability is rejected.

Conclusion: Therefore, the direct, positive and significant effect of emotional intelligence on early academic ability of preschool children is confirmed.

Keywords: Reading Skills, Perfectionism, Parenting Styles, Emotional Intelligence

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: rrghorban@gmail.com

Article History

Received: 2021/06/01

Accepted: 2021/09/19

ePublished: 2021/09/22

تدوین مدل مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی بر اساس کمالگرایی و شیوه های فرزندپروری والدین با نقش میانجی هوش هیجانی

فرزانه مقبل باعرض^۱

دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

رضا قربان جهرمی^{۲*}

استادیار، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

فریبرز درتاج رابری^۳

استاد تمام، گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف، تدوین مدل مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی بر اساس کمالگرایی و شیوه های فرزندپروری والدین با نقش میانجی هوش هیجانی انجام شد.

مواد و روش ها: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی با تکیه بر تحلیل مسیر است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه والدین کودکان پیش دبستانی ۵ ساله دختر و پسر شهر تهران در سال ۹۹-۱۴۰۰ تشکیل دادند، که از میان آن ها، تعداد ۴۱۳ نفر (۲۳۱ دختر و ۱۸۲ پسر) با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. در این پژوهش از ابزارهای توانایی تحصیلی زود هنگام کمالگرایی، شیوه های فرزندپروری و هوش هیجانی استفاده شد که همگی از اعتبار و روایی قابل قبولی برخوردار بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Spss-V21 و Lisrel استفاده گردید. همچنین به منظور پاسخگویی به فرضیه های پژوهش از تحلیل مسیر استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است.

یافته ها: نتایج نشان داد اثر مستقیم، مثبت و معنادار هر سه شیوه فرزندپروری والدین بر هوش هیجانی کودکان پیش دبستانی تایید می شود. اثر مستقیم، مثبت و معنادار هر سه شیوه فرزندپروری والدین بر توانایی تحصیلی زود هنگام کودکان پیش دبستانی تایید می شود. اثر مستقیم، مثبت و معنادار کمال گرایی مثبت والدین بر توانایی تحصیلی زود هنگام کودکان پیش دبستانی تایید می شود و در خصوص اثر مستقیم و منفی کمال گرایی منفی والدین بر توانایی تحصیلی زود هنگام کودکان پیش دبستانی رد می گردد. نتیجه گیری: بنابراین اثر مستقیم، مثبت و معنادار هوش هیجانی بر توانایی تحصیلی زود هنگام کودکان پیش دبستانی تایید می شود.

واژگان کلیدی: مهارت خواندن، کمالگرایی، شیوه های فرزندپروری، هوش هیجانی.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۲۸

* نویسنده مسئول: rrghorban@gmail.com

مقدمه

خواندن یکی از مهمترین توانایی های اکتسابی دانش آموزان حین پیشرفت آنها در دوره آموزش است. کودکی، اولین و مهمترین دوره زندگی آدمی است، دوره ای شاخص برای توسعه مهارت های بنیادی و حرکتی و شناختی. همراه با سایر فرایندهای رشدی، مهارت خواندن کودکان در محیطی غنی از عوامل مستقیم و غیرمستقیم که بر این فرایند موثرند، رشد می کند. توانایی خواندن شاخصی است که برای موفقیت تحصیلی و زندگی روزمره کودکان با اهمیت است. توانایی درک مطلب، تفسیر و استنتاج از متون درسی و غیردرسی، کودکان را با افکار و اطلاعات جدیدی آشنا می سازد تا راه بهتر اندیشیدن و بهتر زیستن را بیاموزند. به عبارت دیگر، مهارت خواندن به معنای علمی و دقیق آن، وسیله ای است که می توان از طریق آن به ذخایر بی انتهای تجربه بشری دست یافت. آن گونه که از مبانی و چارچوب نظری مهارت خواندن بر می آید، خواندن معطوف به درک مطلوب نوشته شده و شناخت ارزش ها، معانی و مفاهیم کلمه ها، عبارت ها، جمله ها و دریافت دانستی ها و معنی و مقصود پیامی است که نویسنده با نشانه ها و رمزهای کلامی نگاشته است. توانایی مهارت خواندن یکی از مسائل گریبان گیر سیستم آموزشی در همه مقاطع تحصیلی است. سالیانه مبالغ هنگفتی از سرمایه های مالی و انسانی به واسطه افت تحصیلی دانش آموزان که به صورت تکرار پایه یا تجدیدی رخ می دهد به هدر می رود (۱). همچنین مشکلات تحصیلی جنبه های عاطفی و اجتماعی را نیز به همراه دارد. در یکی از مطالعات انجام گرفته در آمریکا شایع ترین علت خودکشی دانشجویان نارسایی و اختلال در تحصیل بوده است (۲). با توجه به همین اهمیت است که موضوع شیوه های جلوگیری از مشکلات تحصیلی دانش آموزان و پیشرفت آموزشی آنها به منظور کاهش هزینه ها و افزایش بهره وری و کارایی نظام آموزشی در سه دهه اخیر به یکی از مهم ترین مباحث نظام آموزشی ما تبدیل شده است (۳). به عبارتی در حال حاضر همه مسئولان نظام آموزشی و بسیاری از اولیا و دانش آموزان گاه به نحوی با این معضل آموزشی درگیر هستند که تحقیقاتی که پژوهشگران انجام داده اند یا هم اکنون نیز انجام می دهند و بحث های فراوانی که روانشناسان، مشاوران و متخصصان تعلیم و تربیت در این راستا دارند، صرفاً به همین جهت است که شاید با شناخت مسأله و کشف راه حل های اساسی ریشه این معضل برای همیشه خشکانده شود یا از بین برود (۴). با این حال باید در نظر داشت که جریان یادگیری همچون دیگر زمینه های روابط انسانی به قدری پیچیده است که شناخت همه عوامل دخیل در آن غیر ممکن است. در واقع توانمندی و پیشرفت تحصیلی تحت تأثیر عوامل فراوانی است که بسیاری از آن ها هنوز ناشناخته هستند (۵). اما زیاد بودن عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی کار و پژوهش در رابطه با آن را منتفی نمی کند. بلکه نشان می دهد که برای رسیدن عوامل اصلی و مؤثر بر آن و دستیابی به یک الگوی نظری می تواند بسیار سودمند باشد. به نظر می رسد با توجه به گستردگی عوامل باید جهت و سوی پژوهش را به مبانی زیربنایی سوق دهیم. در واقع مبانی زیربنایی عواملی را در نظر می گیرند که در سنین پایه می توانند عملکرد تحصیلی آینده فرد را پیش بینی

نظام بوم شناختی برون فن برنر نظام خانواده به عنوان یک کل می تواند بر اساس سبک های تعاملی والدین با فرزندان جنبه های شناختی فرزندان را متاثر سازد (۱۷). بر اساس مطالعات سبک های والدینی در توسعه مهارت های شناختی تأثیرگذار بوده و شیوه های والدینی نظیر نظارت و حمایت می تواند توانایی های کودک را تحت تأثیر قرار دهد. در همین راستا مطالعات نشان می دهد که رفتار و ویژگی های والدین در برخورد با مسائل فرزندان می تواند به استراتژی های متفاوتی منجر شود که این استراتژی ها می تواند فرایند تفکر کودک و نحوه تعبیر و تفسیر آن را تحت تأثیر قرار دهد (۱۸). بر همین اساس چنانچه خانواده دچار مشکلات روانشناختی عمده باشد به دلیل از هم پاشیدگی نظام خانواده و وجود ارتباط های معیوب و مبهم، مشکلات عمده ای برای افراد به بار خواهد آورد (۱۹). بامریند سبک فرزندپروری را به عنوان کارکرد کنترلی والدین معرفی می کند که به سبک های دیکتاتوری، مقتدرانه و سهل گیرانه تقسیم می گردد. سبک فرزندپروری دیکتاتوری با پیامدهای عملکرد تحصیلی پایین تر در ارتباط است (۲۰). از سوی دیگر سبک فرزندپروری مقتدرانه با پیامدهای تحولی مثبت همچون پیشرفت تحصیلی بیشتر، اتکا به خود بالاتر، کج رفتاری کمتر و روابط بهتر با همتایان رابطه دارد (۲۱) و در نهایت سبک فرزندپروری سهل گیرانه نیز به دلیل فقدان نظارت و ویژگی اهمال کارانه والدین با کاهش عملکرد تحصیلی و مهارت های شناختی ارتباط دارد (۲۲). نتایج پژوهش ادبی (۲۳) نشان داد بین کمال گرایی و هوش هیجانی رابطه معناداری وجود دارد. بید^۵ و همکاران در مطالعه ای به بررسی ارتباط سبک های فرزندپروری با عملکرد اجتماعی، هیجانی و تحصیلی کودکان پرداختند. نتایج این مطالعه مبین آن بود که گرایش والدین برای رفتارهای خصمانه باعث افزایش مشکلات اجتماعی هیجانی و کاهش عملکرد تحصیلی می شود. این در حالی است که پذیرا بودن والدین و روابط صمیمانه با فرزندان می تواند اختلالات اجتماعی و هیجانی را کاهش داده و باعث بهبود عملکرد تحصیلی گردد.

از دیگر عوامل مهم و تأثیرگذار بر توانایی مهارت خواندن در کودکان، هوش هیجانی است. هوش هیجانی، توانایی ناظر بر ظرفیت ادراک، ابراز، شناخت، کاربرد و کنترل هیجان ها در فرد است. دانش آموزانی که مهارت هیجانی دارند- یعنی کسانی که احساسات شان را به خوبی می شناسند و هدایت می کنند و احساسات دیگران را نیز درک و به طرز اثر بخشی با آن برخورد می کنند- در تمام جنبه های زندگی خود برتر هستند، به ویژه در عملکرد درسی، مهارت خواندن و پیشرفت تحصیلی. محققان معتقدند که ویژگی- های باز بودن نسبت به تجارب، درون گرایی- برون گرایی، وجدان، توافق و نروزی گرایی- پایداری هیجانی، عواملی هستند که ارتباط بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی را تسهیل می کنند. نلسون و

نمایند (۶). ضرورت همین امر هم باعث شده است که توانایی تحصیلی اولیه فرد در ارتباط با متغیرهایی که در فضای روانشناختی فرد در دوران ابتدای زندگی رخ می دهد به عنوان عوامل مهم در نظر گرفته شوند (۷). به نظر می رسد سازوکارهایی که در این دوران رخ می دهند می تواند باعث شود که فرد در آینده عملکرد تحصیلی متفاوتی را تجربه نماید (اومالی^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). بنابراین تدوین مدلی که بتواند به نحو مطلوبی این سازوکارهای اولیه را تبیین نماید از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

خانواده نخستین و کوچکترین و اما مهمترین، نهاد اجتماعی زندگی افراد می باشد. در این بین نقش والدین و خانواده و اثر آن بر توانایی های دانش آموزان قابل چشم پوشی نیست (۸). بر اساس پژوهش های صورت گرفته کمالگرایی^۲ یکی از مهمترین ویژگی های اغلب افراد و خانواده هاست که می تواند با عملکرد فرزندان در ارتباط باشد (۹). کمال گرایی^۳ عقیده و باوری است که با مجموعه ای از معیارهای بسیار بالا برای عملکرد، گرایش به قانون همه یا هیچ و رسیدن به نتایج بی نقص و کامل مشخص می شود (۱۰). کمال گرایی یک ساختار تشخیصی است که به وسیله تلاش برای رسیدن به روند بدون نقص و ایجاد استانداردهای بالا تعریف می شود. به طور تاریخی کمال گرایی به عنوان روند یک بعدی بوده که به وسیله دیدگاه های منفی آن مشخص می شد اما امروزه کمال گرایی در قالب ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفته است (۱۱). سازه کمال گرایی را به منزله ترس افراطی از اشتباهات، گرایش فرد به توجه مفرط درباره شکست ها، خودانتقادگری بیش از حد و انتظارات بسیار بالا از عملکرد خود یا دیگران گرایش به دارا بودن استانداردهای کامل و دست نیافتنی و تلاش برای تحقق آن ها تعریف کرده اند. پژوهش های اخیر کمال گرایی را به عنوان سازه ای چند بعدی معرفی می کنند (۱۲) کمال گرایی را واجد جنبه های مثبت و منفی می داند و آن را معادل کمال گرایی بهنجار و روان آزرده قرار می دهد. کمال گرایی مثبت، به جای اضطراب و نگرانی درباره تحقق نیافتن اهداف و معیارهای دست نیافتنی، مثبت نگری و خوش بینی و آرمان های تحقق پذیر را در فرد فعال می کند. لاورنجنس، سوننس، وانستینکیست و ورشرن^۴ (۱۳) نشان داد بین کمال گرایی والدین و توانایی های شناختی کودکان رابطه معناداری وجود دارد. لی^۵ و اندرمن^۶ (۱۴) در پژوهش خود نشان دادند بین کمال گرایی و نتایج آموزشی دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش الودات، غزال و ال-هاموری^۷ (۱۵) نشان داد بین کمال گرایی و عملکرد تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به آنچه گفته شد می توان گفت مهارت خواندن متغیر مهمی برای یادگیری و پیشرفت فرد در آینده بوده و بنابراین باید به دنبال عوامل تأثیر گذار بر آن باشیم. با توجه به آنکه مهارت خواندن قبل از مهارت های تحصیلی بعدی قرار گرفته و بیش از هر مولفه آموزشی دیگری زیربنایی می باشد بنابراین باید به دنبال مولفه ها و متغیرهای تأثیر گذار زمینه ای و عمیق تر باشیم (۱۶). بر اساس

5 - Lee

6 - Anderman

7 - Alodat, Ghazal & Al-Hamouri

8 - Bhide

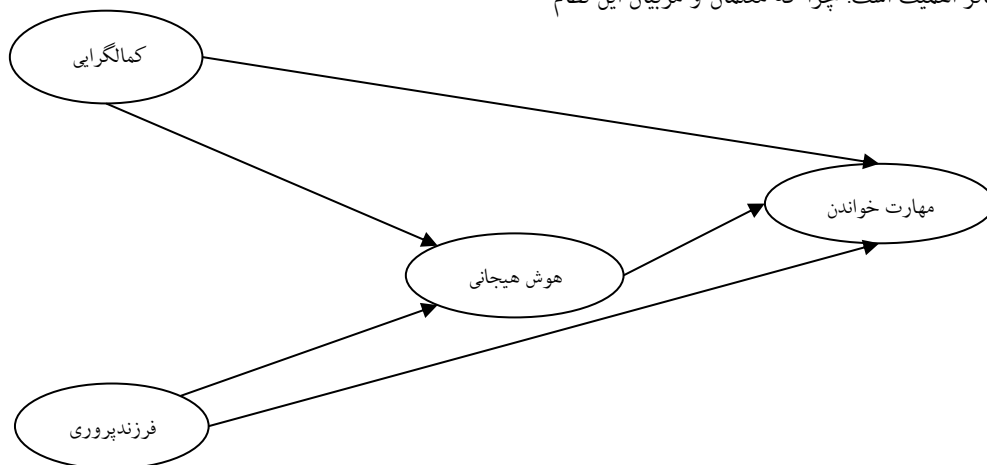
1 - O'Malley

2 - perfectionism

3 - perfectionism

4 - Lavrijnsen, Soenens, Vansteenkiste & Verschueren

می‌دانند که دیگر نقش سنتی آنان به‌عنوان توضیح‌دهندگان کتاب‌های درسی و پرسش‌گران دروس به پایان رسیده و نسل آینده از آن‌ها انتظار دارد تا تدوین‌کنندگان عوامل زیربنایی همانند قدرت حل مسئله، تفکر انتقادی و افزایش توان جامعه‌پذیری و نظایر آن باشند و دانش‌آموزان را چنان آماده سازند که آنان خود بتوانند راه خویش را در محیط‌های پرفراز و نشیب آینده پیدا نمایند. در این شرایط است که توجه صرف بر دروس به صورت قالبی و نادیده انگاشتن مفاهیمی نظیر شیوه‌های فرزندپروری و کمالگرایی والدین یعنی مجموعه‌ای از متغیرهایی که به طور غیر مستقیم در یادگیری افراد اهمیت دارند، ساده‌انگاری محض است. چرا که متغیرهای یاد شده از عوامل تعیین‌کننده و تاثیر گذار بر پیشرفت تحصیلی محسوب می‌شوند. باید در نظر داشت که مفاهیمی نظیر شیوه‌های فرزندپروری و کمالگرایی والدین با مسائل تحصیلی در یک مسیر و در نیل به هدفی معین قرار دارند. این مفاهیم به موازات هم پیش می‌روند و هم‌گرایی میان تلاش‌های مربوط به پرورش عملکرد خانواده و روابط صحیح با فرزندان با فعالیت‌های تحصیلی محسوس به نظر می‌رسد. بنابراین مطالعه حاضر به منظور پاسخگویی به این سوال اساسی صورت بندی شده است که: آیا کمالگرایی و شیوه‌های فرزندپروری والدین با نقش هوش هیجانی می‌توانند پیش بینی‌کننده مهارت خواندن در کودکان پیش دبستانی باشند؟

شکل ۱: مدل مفهومی توانایی تحصیلی زودهنگام کودکان پیش دبستانی

تهران ۴ منطقه به تصادف انتخاب شد و سپس از هر منطقه هفت مرکز پیش دبستانی برگزیده شد. در واقع در مجموع ۲۸ مرکز پیش دبستانی انتخاب گردید و از کودکان هر مرکز شامل دختران و پسران نمونه گیری انجام شد و در نهایت پرسشنامه‌های پژوهش توسط والدین این کودکان که واجد ملاک‌های از پیش تعیین شده ورود به پژوهش ملاک‌های ورود (یعنی داشتن سواد خواندن والدین و داشتن کودک ۵ ساله) تکمیل گردید. توصیه شده است که به طور کلی به ازای هر پارامتر در روش تحلیل مسیر، تعداد ۲۰ نمونه در

لاوا^۱، بر اهمیت هوش هیجانی در آموزش کودکان قرن بیست و یک تاکید کردند و عنوان می‌دارند که آموزش برتر شامل برنامه آموزش شناختی و آموزش هیجانی است. برنامه آموزش شناختی محدوده برنامه‌های آموزشی مدارس و برنامه آموزش هیجانی شامل مهارت‌های هوش هیجانی است. داشتن این تواناییها منجر به پیشرفت در مراحل آموزش رسمی در بین کودکان و نوجوانان می‌شود. چپمن، مورسون و لپسی^۲ (۲۴)، تاثیر هوش هیجانی را بر مهارت خواندن گزارش کرده‌اند. آریزتا، بالوئرکا، گوروستیاگا، آلونسو آریبول، هارانپورو و گارتزیا^۳ (۲۵)، در پژوهش خود عنوان کردند که هوش هیجانی بر عملکرد تحصیلی و مهارت خواندن دانش‌آموزان تاثیر دارد. در این راستا، جانسون^۴ (۲۶)، بیان می‌کند که هوش هیجانی بر پیشرفت تحصیلی و قدرت رهبری در دانش‌آموزان مؤثر می‌باشد. تیواری^۵، نیز در پژوهش خود به این نتیجه رسید که هوش هیجانی بر پیشرفت علمی دانش‌آموزان تاثیرگذار است.

اهمیت آموزش و پرورش پیش از دبستان در دوران کودکی در کیفیت بخشی به زندگی کودکان و تاثیر آن بر سال‌های تحصیل و پس از آن واضح و مبرهن بوده و در پژوهش‌های بسیاری نیز به اثبات رسیده است. آنچه ضروری است که بیشتر به بررسی ویژگی‌های مرتبط با توانایی‌های کودکان پیش دبستانی پرداخته شود، با توجه به آنچه گفته شد بررسی مدل تبیین مهارت خواندن در راستای آماده سازی کودکان برای رویارویی با چالش‌های بزرگ و کوچک جهان بسیار حائز اهمیت است. چرا که معلمان و مربیان این نظام

مواد و روش‌ها

روش پژوهش حاضر، طرح همبستگی با تکیه بر تحلیل مسیر است که یک روش همبستگی چند متغیری است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کودکان دختر و پسر پیش دبستانی شهر تهران و والدین آنها در سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰ بود که در مراکز پیش دبستانی ثبت نام کرده بودند. با توجه به اینکه اسامی تمام کودکان پیش دبستانی شهر تهران در دسترس نیست از روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای برای انتخاب نمونه استفاده شد. برای این منظور از مناطق جغرافیایی شهر

⁴ - Johnson

⁵ - Tiwari

¹ - Nelson & Lave

² - Chapman., Morrison & Lipsey

³ - Aritzeta., Balluerka., Gorostiaga., Alonso-Arbiol., Haranburu & Gartzia

(۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۴۰) و سوال دیگرا (۳۸، ۳۹) کمال گرایی منفی را ارزیابی می نماید. سوالات در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت، کمال گرایی آزمودنی ها را از نمره ۱ تا ۵ در دو زمینه مثبت و منفی می سنجد. حداقل نمره آزمودنی در هر یک از مقیاس ها ۲۰ و حداکثر آن ۱۰۰ می باشد. این مقیاس توسط بشارت به فارسی ترجمه و جهت تعیین اعتبار آن در یک نمونه ۲۱۲ نفری از دانشجویان از روش آلفای کرونباخ استفاده کرد و برای زیر مقیاس های کمال گرایی مثبت و منفی به ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۸۶ برای کل آزمودنی ها، ۰/۸۹ برای دانشجویان دختر و ۰/۸۶ برای دانشجویان پسر به دست آورد که نشانه ی همسانی درونی بالای این مقیاس می باشد. هم چنین ، بشارت (رایب همبستگی بین نمره های ۹۰ نفر از آزمودنی ها در دو نوبت با فاصله ۴ هفته برای کل آزمودنی ها $r=0.86$ ، برای آزمودنیهای دختر $r=0.84$ و برای آزمودنیهای پسر $r=0.87$ محاسبه شد که نشانه اعتبار رضایت بخش مقیاس می باشد.

ج) پرسشنامه شیوه های فرزندپروری: این پرسشنامه توسط بامریند برای بررسی الگوهای نفوذ و شیوه های فرزندپروری ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۳۰ ماده است که ۱۰ ماده از آن به شیوه آزادگذاری مطلق^۱ (۱، ۶، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۴، ۲۸)، ۱۰ ماده به شیوه استبدادی^۲ (۲، ۳، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۲۵، ۲۶، ۲۹) و ۱۰ ماده دیگر به شیوه اقتدار منطقی والدین (۴، ۵، ۸، ۱۱، ۱۵، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۷، ۳۰) در امر پرورش فرزند مربوط می شوند. در این پژوهش آزمودنی ها با مطالعه هر ماده نظر خود را برحسب یک مقیاس ۵ درجه ای (کاملاً مخالفم، مخالفم، تقریباً مخالفم، موافقم و کاملاً موافقم) مشخص کنند که بعداً و به ترتیب از صفر تا ۴ نمره گذاری شده و با جمع نمرات، سه نمره مجزا در مورد آزاد گذاری مطلق، استبدادی و اقتدار منطقی برای هر آزمودنی به دست می آید. میزان پایایی این پرسشنامه به روش بازآزمایی ۰/۸۱ برای آزادگذاری، ۰/۸۵ برای استبدادی و ۰/۹۲ برای اقتدار منطقی پدران گزارش شده است. همچنین وی در مورد اعتبار پرسشنامه این نتایج را گزارش می دهد: مستبد بودن پدر رابطه معکوس با آزادگذاری (۰/۵۰) و اقتدار منطقی (۰/۵۲) او دارد. در ایران اسفندیاری پایایی بازآزمایی این ابزار را برای سبک سهل گیرانه ۰/۶۹، برای سبک استبدادی ۰/۷۷ و برای سبک مقتدرانه ۰/۷۳ گزارش کرده است. حسینی دولت آبادی و سعادت با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی روایی سازه این پرسشنامه را بررسی و ساختار سه عاملی آن را تایید کرده اند. بر اساس مطالعه ان ها سبک فرزندپروری سهل گیرانه ۴۵/۱ درصد، سبک مستبدانه ۴۱/۷ درصد و مقتدرانه ۴۴/۳ درصد کل واریانس مقیاس فرزندپروری را تبیین می کند. بعلاوه بار عاملی سوالات روی هریک از زیر مقیاس ها بین ۰/۵۸ تا ۰/۷۴ گزارش شده است که نشان دهنده روایی مطلوب این ابزار است. همچنین آن ها ضریب پایایی کلی این ابزار را ۰/۷۱ و برای سبک سهلگیرانه

نظر بگیریم. باتوجه به اینکه تعداد مولفه ها برای سنجش در مطالعه حاضر برابر با ۱۰ مولفه بود بنابراین حداقل حجم نمونه برابر با ۲۰۰ برآورد می شود. فرمول کوکران نیز حجم نمونه در کران خطای ۰،۰۵ (در حالتی که تعداد جامعه نامشخص است)، را ۳۸۴ میدهد، که در این مطالعه با در نظر گرفتن احتمال ریزش و همچنین به منظور افزایش تعمیم پذیری ۴۱۳ نمونه والدین- فرزند انتخاب شد. ابزارها:

الف) پرسشنامه مهارت خواندن: توانایی های تحصیلی زود هنگام مهارتهای شناختی اولیه در کودک می باشد که به عنوان پایه ای برای یادگیری بعدی کودک در مدرسه به کار می رود. به عنوان مثال مهارت های شناختی اولیه نظیر زبان شفاهی و توانایی های مفهومی برای تسلط بر خواندن و ریاضیات و یادگیری آن اهمیت بسیاری دارند. در مطالعه پژوهشگر توانایی تحصیلی زود هنگام مبتنی بر مدل دالی و همکاران است که شامل ۶۵ سوال و ۱۱ بعد مورد سنجش از جمله توانایی خواندن حروف، فهرست لغات، کپی کردن حروف، تولید صدای حروف، انتخاب صدای حروف، خواندن شماره ها، تولید شماره ها، شمارش اعداد، انتخاب اعداد، تشخیص رنگ ها، تشخیص اشکال می باشد. هریک از ۱۱ بعد این مدل شامل آیتم هایی است که در مجموع می تواند توانایی تحصیلی فرد را بسنجد. بر اساس نظریه ارزیابی مهارت های تحصیلی زود هنگام دالی و همکاران پنج مورد از این اقدامات به عنوان معیارهای مهارت خواندن اولیه می باشند. چهار مورد از آن نیز برای ارزیابی مهارت های ریاضی است. دو مورد نیز شامل مهارتهای متداول در برنامه های درسی می باشند. هریک از ۱۱ مؤلفه این مدل بین ۴ تا ۷ سؤال را شامل می شود که در طیف لیکرت ۴ گزینه ای نمره گذاری می شود که در مجموع می تواند توانایی تحصیلی فرد را بسنجد. (نمره ۴ برای کاملاً درست است و نمره ۳ برای اغلب و نمره ۲ برای بندرت و ۱ برای اصلاً درست نیست). نمرات بیشتر به معنی توانایی تحصیلی بیشتر است. سوالات ۱-۷ توانایی خواندن حروف، ۸-۱۳ فهرست لغات، ۱۴-۱۹ کپی کردن حروف، ۲۰-۲۴ ساخت صدای حروف، ۲۵-۲۹ انتخاب صدای حروف، ۳۰-۳۳ خواندن شماره ها، ۳۴-۳۸ شمارش اعداد، ۳۹-۴۲ تولید شماره ها، ۴۳-۴۶ انتخاب اعداد، ۴۷-۵۲ تشخیص رنگ ها، ۵۳-۶۵ تشخیص دالی و همکاران پایایی پرسشنامه و مؤلفه های آن را با روش آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار دادند و ضریب دامنه ی مطلوب (بین ۰/۷۲ تا ۰/۸۹) قرار داشت. همچنین روایی پرسشنامه با روش تحلیل عاملی مورد تایید قرار گرفت. در پژوهش دادور و همکاران ساختار ۱۱ عاملی نسخه فارسی پرسشنامه با روش تحلیل عاملی تاییدی مورد تایید قرار گرفت همچنین پایایی خرده مقیاس ها بررسی و مقادیر آلفای کرونباخ در دامنه مطلوب (۰،۸۱ تا ۰/۹۲) قرار داشت.

ب) مقیاس کمال گرایی مثبت و منفی: این مقیاس توسط شورت و همکاران طراحی شده است که دارای ۴۰ سوال می باشد که ۲۰ سوال آن کمال گرایی مثبت

2- Authoritarian

1- Permissive

پرسشنامه به ده نفر از اعضای هیئت علمی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دهنده روایی صوری و محتوی مطلوب پرسشنامه بود. نیز پایایی به روش آلفای کرونباخ برای هریک از مؤلفه ها بطور جداگانه محاسبه شد. این میزان برای زیرمقیاس خودآگاهی ۰/۷۱، خودمدیریتی ۰/۶۶، آگاهی اجتماعی ۰/۵۴، مدیریت روابط ۰/۸۰ و برای کل گویه های پرسشنامه هوش هیجانی ۰/۸۷ بود. تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از اجرای پرسشنامه ها از طریق نرم افزار **Lisrel** و **Spss-V21** انجام شد. همچنین به منظور آزمون فرضیه های پژوهش از تحلیل مسیر استفاده شد.

یافته ها

یافته ها توصیفی نشان داد که از مجموع ۴۱۳ نفر شرکت کننده در پژوهش حاضر ۵۶٪ دختر و ۴۴٪ پسر بودند. همچنین میزان تحصیلات حدود ۱۹٪ افراد پاسخ دهنده به عنوان والد زیر دیپلم، ۲۶٪ دیپلم، ۸٪ فوق دیپلم، ۳۰٪ لیسانس، ۱۲٪ فوق لیسانس، و ۴٪ دکترا بوده است. ضمن این که حدود ۴۰٪ والدین خانم و ۶۰٪ آقا بودند. در جدول ۱، شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

جدول ۱: شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
آزادگذاری مطلق	۱۵/۵۳	۹/۶۶	۰/۳۶	-۰/۵۷
استبدادی	۱۶/۹۵	۱۱/۵۲	۰/۶۶	-۱/۰۷
اقتدار منطقی	۲۶/۳۴	۱۱/۱۲	-۰/۶۷	-۰/۹۷
کمال گرایی مثبت	۷۴/۴۹	۱۷/۶۴	-۰/۶۶	-۰/۷۵
کمال گرایی منفی	۶۱/۷۴	۲۴/۳۴	۰/۳۰	۱/۴۶
هوش هیجانی	۱۰۴/۳۰	۲۷/۲۲	-۰/۲۵	-۱/۳۵
مهارت خواندن	۷۶/۶۷	۱۹/۳۴	-۰/۲۰	-۱/۲۱

خودداری شده است. همچنین مفروضه خطی بودن نیز از طریق بررسی نمودار پراکنش پسماندهای استاندارد رگرسیون تایید گردید. در ادامه، جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرها

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱. آزادگذاری مطلق	۱						
۲. استبدادی	-۰/۶۴**	۱					
۳. اقتدار منطقی	۰/۴۱**	-۰/۸۵**	۱				
۴. کمال گرایی مثبت	۰/۲۷**	-۰/۶۵**	۰/۸۰**	۱			
۵. کمال گرایی منفی	-۰/۳۶**	۰/۷۸**	-۰/۸۱**	-۰/۸۰**	۱		
۶. هوش هیجانی	۰/۴۴**	-۰/۷۴**	۰/۸۳**	۰/۷۹**	-۰/۸۶**	۱	
۷. مهارت خواندن	۰/۳۸**	-۰/۶۵**	۰/۸۰**	۰/۷۵**	-۰/۷۲**	۰/۷۸**	۱

* $P < 0.05$ ** $P < 0.01$

۰/۶۲، سبک مستبدانه ۰/۶۲ و برای سبک مقتدرانه ۰/۷۵ گزارش کرده اند.

د) پرسشنامه هوش هیجانی برادبوری و گریوز: پرسشنامه هوش هیجانی برادبوری و گریوز در سال ساخته شده است. پرسشنامه هوش هیجانی برادبوری و گریوز شامل ۲۸ ماده است که بر اساس مقیاس ۶ درجه ای لیکرت (۱ به معنی هرگز، ۲ به معنی به ندرت، ۳ به معنی گاهی، ۴ به معنی معمولاً، ۵ به معنی تقریباً همیشه، و ۶ به معنی همیشه) نمره گذاری می شود. این پرسشنامه شامل مؤلفه های خودآگاهی (سوالات ۱ تا ۶)، خودمدیریتی (سوالات ۷ تا ۱۵)، آگاهی اجتماعی (سوالات ۱۶ تا ۲۰)، مدیریت رابطه (سوالات ۲۱ تا ۲۸) است. این پرسشنامه توسط گنجی استانداردسازی شده و پایایی مطلوبی را برای آن (۰/۹۰) ذکر کرده است. همچنین روایی این پرسشنامه با روش تحلیل عاملی تاییدی مورد بررسی و تایید قرار گرفته است. ضرایب پایایی به روش آلفای کرونباخ در مطالعه ای برای خودآگاهی ۰/۷۳، خودمدیریتی ۰/۸۷، آگاهی اجتماعی ۰/۷۸، مدیریت روابط ۰/۷۶ و نمره کل هوش هیجانی ۰/۹۰ بدست آمد. در مطالعه ای با عنوان بررسی ارتباط هوش هیجانی با انگیزش تحصیلی و تعیین فاکتورهای پیش بینی کننده آنها در نمونه های از دانشجویان علوم پزشکی (۲۷) روایی صوری و محتوی با ارائه

با توجه به مقادیر بدست آمده کجی و کشیدگی برای متغیرهای پژوهش، توزیع تمامی متغیرها نرمال است. لازم به ذکر است که علاوه بر مقادیر کجی و کشیدگی، سطوح معنی داری به دست آمده از آزمون کولموگروف-اسمیرنف (بالای ۰/۰۵) نیز بیانگر نرمال بودن توزیع متغیرها بود که به دلیل اختصار از ذکر جداول آن

کمال گرایی منفی و هوش هیجانی (۰/۸۶-) و پایین ترین ضریب همبستگی در این ماتریس مربوط به رابطه بین شیوه آزادگذاری مطلق و کمال گرایی مثبت (۰/۲۷) است. شایان ذکر است که ضریب همبستگی تمامی متغیرهای موجود در مدل به لحاظ آماری در سطح ۰/۰۱ معنادار به دست آمده است. در جدول ۳ ضرایب اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای پژوهش همراه با سطح معناداری آنها ارائه شده است.

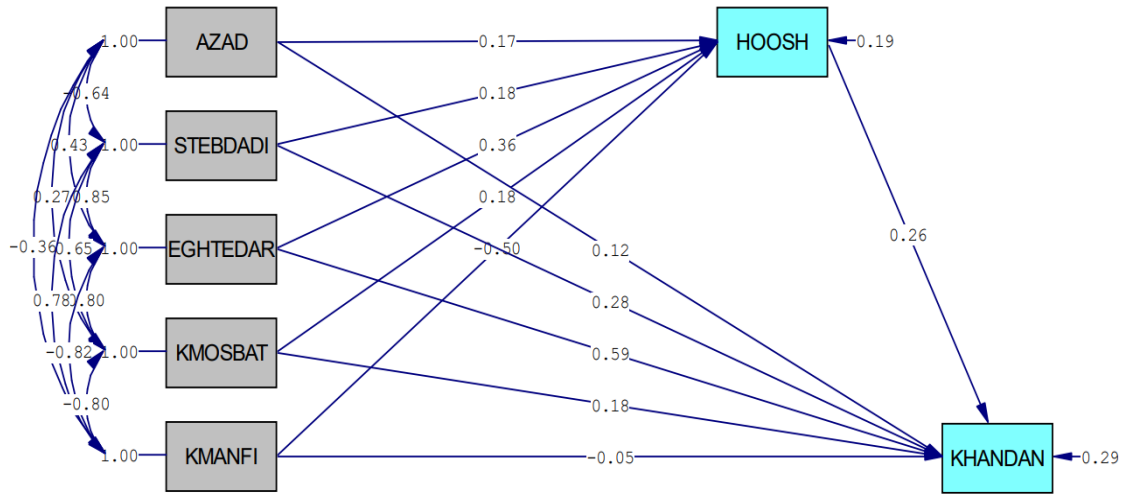
جدول ۲ نشان می دهد که از میان متغیرهای برونزا (شیوه های فرزندپروری و ابعاد کمال گرایی) و متغیر درونزا (هوش هیجانی)، به ترتیب اقتدار منطقی والدین (۰/۸۰)، هوش هیجانی (۰/۷۸)، کمال گرایی مثبت (۰/۷۵)، کمال گرایی منفی (۰/۷۲-)، شیوه استبدادی والدین (۰/۶۵-)، و شیوه آزادگذاری مطلق (۰/۳۹) بالاترین تا پایین ترین ضریب همبستگی را با مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی دارا هستند که همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار محسوب می گردند. در ماتریس بالا، بالاترین ضریب همبستگی مربوط به رابطه بین

جدول ۳: ضرایب اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل

متغیرها	برآوردها	اثرات مستقیم	اثرات غیرمستقیم	اثرات کل
اثر مستقیم شیوه آزادگذاری مطلق بر:				
هوش هیجانی	۰/۱۷**	۰/۱۷**	-	۰/۱۷**
مهارت خواندن	۰/۱۲**	۰/۱۲**	۰/۰۴**	۰/۱۶**
اثر مستقیم شیوه استبدادی بر:				
هوش هیجانی	۰/۱۸**	۰/۱۸**	-	۰/۱۸**
مهارت خواندن	۰/۲۸**	۰/۲۸**	۰/۰۵**	۰/۳۳**
اثر مستقیم شیوه اقتدار منطقی بر:				
هوش هیجانی	۰/۳۶**	۰/۳۶**	-	۰/۳۶**
مهارت خواندن	۰/۵۹**	۰/۵۹**	۰/۰۹**	۰/۶۸**
اثر مستقیم کمال گرایی مثبت بر:				
هوش هیجانی	۰/۱۸**	۰/۱۸**	-	۰/۱۸**
مهارت خواندن	۰/۱۸**	۰/۱۸**	۰/۰۵**	۰/۲۳**
اثر مستقیم کمال گرایی منفی بر:				
هوش هیجانی	-۰/۵۰**	-۰/۵۰**	-	-۰/۵۰**
مهارت خواندن	-۰/۰۵	-۰/۰۵	-۰/۱۳**	-۰/۱۸**
اثر مستقیم هوش هیجانی بر:				
مهارت خواندن	۰/۲۶**	۰/۲۶**	-	۰/۲۶**

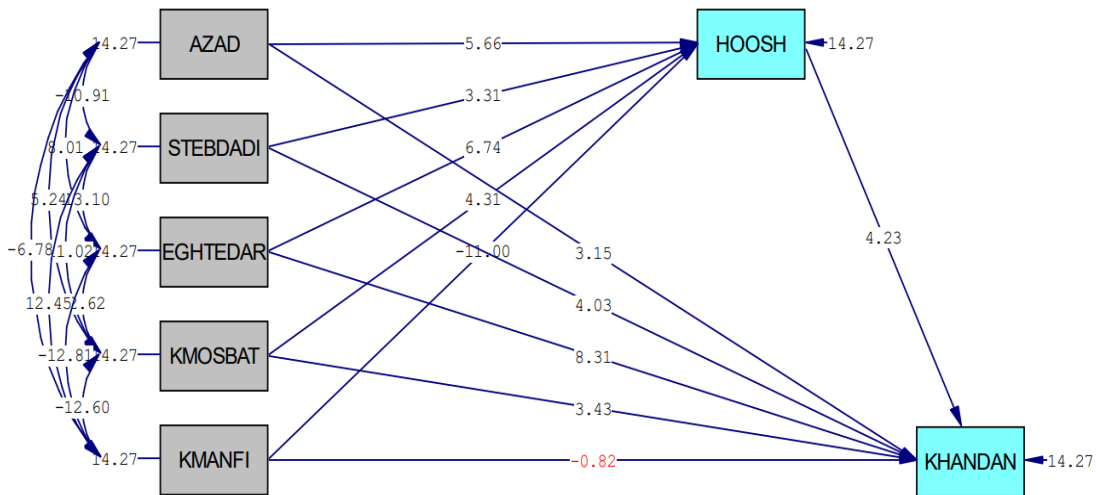
مطلق، شیوه استبدادی، شیوه اقتدار منطقی و کمال گرایی مثبت والدین بر مهارت خواندن و همچنین اثر غیرمستقیم کمال گرایی منفی بر مهارت خواندن در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. میزان واریانس تبیین شده مهارت خواندن در پژوهش حاضر توسط تمامی متغیرهای موجود در مدل برابر با ۷۱ درصد است. در ادامه با توجه به پارامترهای ارائه شده در جدول ۳، نمودار مسیر مدل برازش شده پیش بینی مهارت خواندن در حالت ضرایب استاندارد (شکل ۱) و مقادیر معناداری (شکل ۲) همراه با مشخصه های برازندگی آمده است.

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می شود، اثر مستقیم و مثبت شیوه آزادگذاری مطلق، شیوه استبدادی، شیوه اقتدار منطقی و کمال گرایی مثبت والدین بر هوش هیجانی کودکان و همچنین اثر مستقیم و منفی کمال گرایی منفی والدین بر هوش هیجانی کودکان در سطح ۰/۰۱ معنادار به شمار می رود. اثر مستقیم و مثبت شیوه آزادگذاری مطلق، شیوه استبدادی، شیوه اقتدار منطقی و کمال گرایی مثبت والدین بر مهارت خواندن در سطح ۰/۰۱ معنادار است؛ هرچند اثر مستقیم کمال گرایی منفی والدین بر مهارت خواندن معنادار نبود. اثر مستقیم هوش هیجانی بر مهارت خواندن نیز در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. در خصوص نقش میانجی هوش هیجانی، اثر غیرمستقیم شیوه آزادگذاری

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

شکل ۱: نمودار مسیر و برآورد پارامترهای مدل برازش شده پیش‌بینی مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی (ضرایب استاندارد شده)

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

شکل ۲: نمودار مسیر و برآورد پارامترهای مدل برازش شده پیش‌بینی مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی (مقادیر معناداری t)

والدین هوش هیجانی کودک افزایش پیدا می کند؛ هرچند این افزایش در شیوه اقتدار منطقی بیشتر است و پس از آن در شیوه استبدادی و شیوه آزادگذاری مطلق وجود دارد. نتایج پژوهش با یافته های (۲۲، ۲۸) همسو است. در تبیین نتایج بدست آمده می توان چنین بیان داشت در واقع والدینی که دارای سبک فرزندپروری مقتدرانه، هم پذیرنده و هم پاسخ دهنده بوده و سبک درخواست کنندگی و کنترل بالایی دارند. این والدین قوانین واضح و روشنی را وضع کرده و اصول بنیادی، قواعد و محدودیتها را توضیح داده و بچه ها را مجبور به اجرای آنها می کنند. اینجا والدین با نیازهای رشدی فرزندان سازگار بوده و ارزش زیادی به رشد خودمختاری می دهند تا بتوانند در تصمیم گیری و استقلال نیرومند شوند. در نتیجه استفاده از این شیوه فرزندپروری، هوش هیجانی کودکان قابلیت رشد و پرورش یافته و از هوش هیجانی بالاتری نسبت به سایر کودکان برخوردار هستند.

در این پژوهش به دلیل ترسیم تمامی مسیرهای ممکن بین متغیرها، مدل اصطلاحاً "اشباع" محسوب می شود که نشان دهنده برازش کامل مدل است. در چنین شرایطی تنها شاخص برازش، ریشه میانگین مجذور برآورد خطای تقریب (RMSEA) است که صفر برآورد شده است و به دلیل آن که کمتر از ۰/۰۵ می باشد برازش مدل مطلوب ارزیابی می گردد.

نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی بر اساس کمالگرایی و شیوه های فرزندپروری والدین با نقش میانجی هوش هیجانی انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد فرضیه اول پژوهش مبنی بر اثر مستقیم، مثبت و معنادار هر سه شیوه فرزندپروری والدین بر هوش هیجانی کودکان پیش دبستانی تایید می شود. به عبارت دیگر، به واسطه هر کدام از شیوه های فرزندپروری

عاملی است که این شیوه را از دو شیوه دیگر متمایز می‌سازد. کمترین مهارورزی، بی تفاوتی در برابر رفتار مثبت کودک و عدم استفاده از تقویت مثبت، همدلی اندک نسبت به کودک، به کارگیری شیوه ایجاد ترس برای کنترل و تنبیه و اعمال زور برای مهار خواسته کودک، از ویژگی‌های این شیوه تربیتی است. معمولاً میان والدین مستبد و فرزندانشان تفاهم وجود ندارد. والدین مستبد از نظر گرم بودن و پذیرش در سطوح پایینی هستند. والدین سه‌گیر در ابعاد کنترل و خواسته‌ها، در پایین‌ترین سطح هستند. بر اساس گزارش‌های موجود، هر دو والد کنترل‌اندکی بر کودکانشان دارند، آنها از روش‌های احساس‌گناه برای کنترل فرزندانشان استفاده می‌کنند و در بیشتر موارد در مواجهه با بهانه‌جویی و شکایت کودک، تسلیم می‌شوند. والد سهل‌گیر در تلاش است تا به شیوه‌ای موافق و همسو با تکانه‌ها، امیال و اعمال کودک رفتار کند. با وجود این، آنها نسبت به فرزندانشان خودگرم و پاسخگو هستند. بر اساس یافته‌های این پژوهش شیوه رفتار این والدین با کاهش مهارت خواندن رابطه دارد.

فرضیه چهارم پژوهش مبنی بر اثر مستقیم، مثبت و معنادار کمال‌گرایی مثبت والدین بر مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی تأیید می‌شود و در خصوص اثر مستقیم و منفی کمال‌گرایی منفی والدین بر توانایی تحصیلی زود هنگام کودکان پیش دبستانی رد می‌گردد. به عبارت دیگر، کمال‌گرایی منفی والدین اثری بر مهارت خواندن کودکان ندارد، اما کمال‌گرایی مثبت با افزایش مهارت خواندن کودکان همراه است. نتایج پژوهش با یافته‌های (۲۹) همسو است. در خصوص ارتباط جنبه‌های مثبت کمال‌گرایی با مهارت خواندن، یافته‌های پیشین حکایت از وجود رابطه مثبت بین کمال‌گرایی مثبت با مهارت خواندن در کودکان دارد. همچنین، می‌توان ادعا داشت والدینی که استانداردهای متعادل‌تری را برای فرزندانشان خود در نظر می‌گیرند و از آنها انتظاراتی در خصوص منظم بودن، هدفمند بودن و عالی بودن بیش از اندازه ندارند، باعث بهبود مهارت‌های خواندن در فرزندانشان نسبت به توانایی خود می‌شوند و این امر درباره رسیدن به اهداف و برآوردن انتظارات والدین با اطمینان پایین در کودکان نسبت به توانایی‌هایشان در انجام تکالیف تحصیلی و در نتیجه بروز رفتارهای مثبت ارتباط دارد و در بلندمدت باعث بهبود پیشرفت تحصیلی و مهارت‌های خواندن می‌گردد. و هر اندازه کمال‌گرایی منفی والدین افزایش یابد، به همان اندازه میزان مهارت‌های خواندن در کودکان کاهش می‌یابد. کمال‌گرایان منفی، اغلب اهمیت بیشتری به ارزشیابی دیگران می‌دهند و در نتیجه این دسته از والدین، برای عالی بودن نتایج تحصیلی فرزندانشان فشار بیشتری به آنها وارد می‌آورند.

فرضیه پنجم پژوهش در ارتباط با اثر مستقیم، مثبت و معنادار هوش هیجانی بر مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی تأیید می‌شود. این بدان معناست که هوش هیجانی بالاتر با افزایش مهارت خواندن کودک همراه است. آموزش کودکان با هدف پیشرفت آنها در زمینه مهارت‌های خواندن صورت می‌گیرد. مطالعه عوامل موثر بر مهارت خواندن مسئله‌ای پیچیده است، چرا که آن یک عنصر چندبعدی است، و به گونه‌ای بسیار ظریف به رشد جسمی،

فرضیه دوم پژوهش مبنی بر اثر مستقیم، مثبت و معنادار کمال‌گرایی مثبت والدین و اثر مستقیم، منفی و معنادار کمال‌گرایی منفی والدین بر هوش هیجانی کودکان پیش دبستانی تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، کمال‌گرایی منفی والدین اثر بازدارنده زیادی بر هوش هیجانی کودکان دارد؛ این در حالی است که کمال‌گرایی مثبت با افزایش هوش هیجانی کودکان همراه بوده است. نتایج پژوهش با یافته‌های (۱۱، ۱۵) همخوانی دارد. در تبیین و تفسیر یافته‌های پژوهش حاضر و نقش اساسی کمال‌گرایی والدین در ویژگی‌های روانشناختی و شخصیتی فرزندان همچون هوش هیجانی باید ادعا داشت که با کاهش دقیق در روحیات انسان در می‌یابیم که انسان دوستدار خوبی و کمال است. بدیهی است این تمایل یعنی انسان کامل و بی‌عیب بودن به خودی خود ایرادی ندارد. به راستی اگر همه افراد چنین نیازی را در خود احساس کنند و برای برآوردن آن بکوشند دنیای بهتری خواهند داشت. کمال‌گرایی می‌تواند دو جنبه مثبت و منفی داشته باشد. در بعد منفی، والدین کمالگرا استانداردهای خیلی سختی برای فرزندان در نظر می‌گیرند و انتظارات بالای آنها که با توان و شرایط فرزندان سازگاری ندارد موجب شکست آنها می‌شود و این شکست انتقاد شدید والدین را در بر دارد. بنابراین مشاهده می‌کنیم که ابعادی از کمال‌گرایی که می‌تواند جنبه منفی داشته باشد با انتقاد والدین و نگرانی و تردید نسبت به پدر رابطه معکوسی با هوش هیجانی دارد. در واقع اگر بتوان این ابعاد را جزو کمال‌گرایی منفی قلمداد کرد، موجب کاهش هوش هیجانی فرزندان می‌گردد. اما در کمال‌گرایی مثبت، والدین خواستار موفقیت و رشد فرزندان متناسب با شرایط آنها هستند و به این منظور شرایط را برای آنها مهیا می‌کنند. بنابراین استانداردهای والدین اگر متناسب با شرایط فرزندان باشد باعث افزایش هوش هیجانی کودکان می‌گردد.

فرضیه سوم پژوهش مبنی بر اثر مستقیم، مثبت و معنادار هر سه شیوه فرزندپروری والدین بر مهارت خواندن کودکان پیش دبستانی تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، به واسطه هر کدام از شیوه‌های فرزندپروری والدین مهارت خواندن کودک افزایش پیدا می‌کند؛ هر چند این افزایش در شیوه اقتدار منطقی بسیار بیشتر است و پس از آن در شیوه استبدادی و به میزان کمتری هم در شیوه آزادگذاری مطلق وجود دارد. نتایج پژوهش با یافته‌های گذشته همخوانی دارد. با توجه به یافته‌های ارائه شده، شیوه تربیتی والدین مقتدر که در مورد فرزندانشان ثابت قدم هستند، الگوهای رفتارهای ابراز وجود و اعتماد را به آنها ارائه می‌دهند؛ آنها به گفته‌های کودکان خود گوش می‌سپارند و گفت و گو با آنها را ترویج می‌دهند، همچنین روش انضباطی آنان توأم با گرمی، منطق و انعطاف پذیری است که به افزایش مهارت خواندن در کودکان یاری می‌رساند. والدین مقتدر در کنش‌های خود با کودکان دلسوز و صمیمی هستند. والدین مقتدر توقعاتی دارند که با توجه به توانایی‌های در حال رشد فرزندانشان، معقول است. علاوه بر این، این گونه والدین از درجات بالایی از گرم بودن و پاسخگو بودن برخوردارند. در مقابل والدین مستبد پرتوقع هستند و پذیرای نیازها و امیال کودکان نیستند، پیامدهای کلامی والدین یک جانبه و فاقد همنوایی عاطفی است و غالباً هنگام اعمال رهنمودها، دلیلی ارائه نمی‌کنند. نمایش قدرت والدین مستبد اولین

adolescents. *Neuropsychiatrie de l'Enfance et de l'Adolescence*, 62(1), 28-32.

3. Bowen, H. (2018). *Investment in learning: The individual and social value of American higher education*. Routledge.

4. Mir Mehdi, Seyed Reza; Alizadeh, Hamid; And Seifunraghi, Maryam (1388). *The effect of executive function training on mathematics performance and reading of primary school students with special learning disabilities*. *Research in the field of exceptional children*, 9 (1), 12-1.

5. Kauffman, H. (2015). *A review of predictive factors of student success in and satisfaction with online learning*. *Research in Learning Technology*, 23.

6. Muller, C. (2018). *Parent involvement and academic achievement: An analysis of family resources available to the child*. In *Parents, their children, and schools* (pp. 77-114). Routledge.

7. Mehrbani, V. (2018). *An Economic Explanation of the Effect of Birth Order on Educational Achievement*. *Iranian Economic Review*, 22(4), 887-907.

8. Kermanian, Sahar; Golshani, Fatemeh; Boghdasarian, Anita and Jamhari, Farhad (1400). *The mediating role of perfectionism in relation to narcissism and primary trauma, family functioning and parents' perceived parenting styles*, *Journal of Health Research*, 10 (2), 117-127.

9. Stricker, J., Buecker, S., Schneider, M., & Preckel, F. (2020). *Intellectual giftedness and multidimensional perfectionism: A meta-analytic review*. *Educational Psychology Review*, 32(2), 391-414.

10. Arana, F. G., Miracco, M. C., Galarregui, M. S., & Keegan, E. G. (2017). *A brief cognitive behavioural intervention for maladaptive perfectionism in students: A pilot study*. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 45(5), 537.

11. Lavrijsen, J., Soenens, B., & Verschueren, K. (2018). *Perfectionism,*

اجتماعی، شناختی و هیجانی کودک مربوط است. بسیاری از پژوهشگران قبلی (۳۰) بر روی تاثیر توانایی های ذهنی و شناختی بر مهارت خواندن تاکید می کردند. اما به مرور زمان مشخص شد که هر چند توانایی های ذهنی و شناختی تا اندازه ای با مهارت خواندن رابطه دارند و تا حدود زیادی پیشرفت تحصیلی با پیش بینی می کنند، اما تنها کلید پیش بینی موفقیت تحصیلی نیستند. مهارت ها و توانایی های هیجانی و اجتماعی که تحت عنوان هوش هیجانی مشهورند از جمله پیش بینی کننده های قوی مهارت خواندن هستند. هوش هیجانی شامل توانایی کنترل احساسات و هیجانات در خود و دیگران، پذیرش دیدگاه سایر افراد و کنترل روابط اجتماعی است. هوش هیجانی یک سری از توانایی ها و مهارت های غیرشناختی است که توانایی فرد را در مقابله با فشارها و اقتضاهای محیطی افزایش می دهد. تحقیقات انجام شده در مورد ارتباط هوش هیجانی و مهارت خواندن به طور کلی بیانگر نقش معنادار هوش هیجانی در پیش بینی مهارت خواندن است.

از جمله محدودیت های این پژوهش تعدادی از پاسخ دهندگان در پرکردن پرسشنامه ها به دلیل اینکه بسیار پرمشغله بودند، همکاری لازم را نداشتند و جامعه آماری پژوهش حاضر را کودکان دختر و پسر پیش دبستانی شهر تهران تشکیل می دادند. بنابراین تعمیم دادن نتایج فقط به جامعه موردنظر منطقی و امکان پذیر است، و برای سطوح دیگر باید جنبه احتیاط را رعایت نمود. داده ها و تحلیل های پژوهش حاضر از نوع مطالعات مقطعی است و از این رو نتیجه گیری علی در مورد داده ها صحیح نیست و باید پژوهش های طولی در این باره صورت بگیرد. به نظر می رسد حل تعارضات و مشکلات ارتباطی میان فرزندان و والدین بتواند نقش مثبتی در بهبود شیوه های فرزندپروری والدین داشته باشد، لذا تشکیل جلسات مشاوره در مدارس با شرکت متخصصان مشاوره و روان شناسی، اقدام سودمندی در جهت پایه گذاری پرورش صحیح فرزندان و در نتیجه زمینه ساز ایجاد عادت های مثبت مانند گرایش به مهارت های مطالعه و خواندن در کودکان باشد. با توجه به یافته های پژوهش پیشنهاد می شود آگاهی والدین در زمینه شیوه های فرزندپروری و تاثیر آن بر توانایی تحصیلی فرزندان افزایش یابد. بدین منظور لازم است از همه ظرفیت های موجود برای آموزش شیوه های درست برخورد با فرزندان و نتایج آن، بهره گیری و زمینه مناسب فراهم شود تا والدین انتظارات و توقعات معقول و منطقی و در حد توان فرزندان از آنها داشته باشند و عزت نفس و مهارت های تحصیلی مثبت را در آنان تقویت کنند

References

1. De Luca, R., Abbate, I., Naglieri, E., & Daniele, A. (2016). *Obesity and cancer: the role of adipose tissue and adipocytokines-induced chronic inflammation*. *Journal of Cancer*, 7(15), 2346.
2. Walburg, V., Zakari, S., & Chabrol, H. (2014). *Rôle du burnout scolaire dans les idées de suicide des*

- (2015). Exploring the association between parental rearing styles and medical students' critical thinking disposition in China. *BMC medical education*, 15(1), 88-19.
19. Martínez, I., Murgui, S., García, O. F., & García, F. (2019). Parenting in the digital era: Protective and risk parenting styles for traditional bullying and cyberbullying victimization. *Computers in Human Behavior*, 90, 84-92.
20. Chemagos, M. J., Odongo, B. C., & Aloka, P. J. (2016). Influence of parenting style on involvement in the education of public preschool learners in Nandi Central Sub County, Nandi County, Kenya.
21. Pinquart, M. (2016). Associations of parenting styles and dimensions with academic achievement in children and adolescents: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 28(3), 475-493.
22. Pinquart, M., & Kauser, R. (2018). Do the associations of parenting styles with behavior problems and academic achievement vary by culture? Results from a meta-analysis. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 24(1), 75.
23. Adabi, Hiva. (1397). Investigating the relationship between emotional intelligence and emotional self-regulation with positive and negative perfectionism in female high school students. 11th International Conference on Psychology and Social Sciences, Tehran.
24. Chapman, G., Morrison, J., & Lipsey, M. (2016). Music instruction for improving cognitive and social emotional development and academic achievement in school-aged children and youth: A systematic review. *The Campbell Collaboration*.
25. Aritzeta, A., Balluerka, N., Gorostiaga, A., Alonso-Arbiol, I., Haranburu, M., & Gartzia, L. (2016). Classroom emotional intelligence and its relationship with school performance. *school burnout and engagement: a comparison of gifted and non-gifted students*. In 16th conference of the European Association for Research on Adolescence (EARA), Date: 2018/09/12-2018/09/15, Location: Ghent, Belgium.
12. Curran, T., & Hill, A. P. (2019). Perfectionism is increasing over time: A meta-analysis of birth cohort differences from 1989 to 2016. *Psychological Bulletin*, 145(4), 410.
13. Lavrijsen, J., Soenens, B., Vansteenkiste, M., & Verschueren, K. (2020). Is intelligence related to perfectionism? Multidimensional perfectionism and parental antecedents among adolescents across varying levels of cognitive ability. *Journal of Personality*.
14. Lee, Y. J., & Anderman, E. M. (2020). Profiles of perfectionism and their relations to educational outcomes in college students: The moderating role of achievement goals. *Learning and Individual Differences*, 77, 101813.
15. Alodat, A. M., Ghazal, M. M. A., & Al-Hamouri, F. A. (2020). Perfectionism and Academic Self-Handicapped among Gifted Students: An Explanatory Model. *International Journal of Educational Psychology*, 9(2), 195-222.
16. Montoya, M. F., Susperreguy, M. I., Dinarte, L., Morrison, F. J., San Martín, E., Rojas-Barahona, C. A., & Förster, C. E. (2019). Executive function in Chilean preschool children: Do short-term memory, working memory, and response inhibition contribute differentially to early academic skills?. *Early Childhood Research Quarterly*, 46, 187-200.
17. Barreto, F. B., de Miguel, M. S., Ibarluzea, J., Andiarena, A., & Arranz, E. (2017). Family context and cognitive development in early childhood: A longitudinal study. *Intelligence*, 65, 11-22.
18. Huang, L., Wang, Z., Yao, Y., Shan, C., Wang, H., Zhu, M., ... & Zhao, X.

European journal of Education and Psychology, 9(1), 1-8.

26. Johnson, S. K. (2016). Emotional intelligence and mental health: Stress and symptom reporting pathways. *Journal of Mental Health Counseling*, 38(1), 79-92.

27. Soleimani, Mohammad Ali; Pahlavan Sharif, Saeed; Pourmousi, Yasman and Yaghoubzadeh, Amina. (1395). Investigating the relationship between emotional intelligence and academic motivation and determining their predictors in a sample of medical students. *Journal of Psychiatric Nursing*, 4 (4), 25-16.

28. Bhide, S., Sciberras, E., Anderson, V., Hazell, P., & Nicholson, J. M. (2019). Association between parenting style and socio-emotional and academic functioning in children with and without ADHD: a community-based study. *Journal of attention disorders*, 23(5), 463-474.

29. Aliari, Farzali (1395). Investigating the relationship between parents' perfectionism and their children's academic achievement. *International Conference on Psychology, Educational and Behavioral Sciences*, Zanis Aria Ryan.

30. Dehshiri, Alireza (1385). Investigating the relationship between emotional intelligence and students' academic achievement. *Consulting Research (News and Consulting Research)*, 5 (18), 97-106